

**ПАРЛАМЕНТАРНИ ОДБОР ЗА СТАБИЛИЗАЦИЈУ И ПРИДРУЖИВАЊЕ
ЕВРОПСКА УНИЈА – СРБИЈА
(ПОСП)**

6. састанак
13-14. септембар 2017. године
Стразбур

ДЕКЛАРАЦИЈА и ПРЕПОРУКЕ

Парламентарни одбор за стабилизацију и придруживање Европске уније и Србије (ПОСП) одржао је свој шести састанак од 13. до 14. септембра 2017. године у Стразбуру којим су копредседавали г. Едвард КУКАН, испред делегације Европског парламента, и г. Владимир ОРЛИЋ, испред делегације Народне скупштине Републике Србије. У размени ставова са Одбором учествовали су:

- Њ. Е. г. Даниел Ерик ШЕР, амбасадор Естоније у Србији, у име званичног председавања Естоније Саветом ЕУ,
- гђа Хеновева РУИЗ КАЛАВЕРА, директор за Западни Балкан, Генерални директорат за политику суседства и преговоре о проширењу, у име Европске комисије,
- гђа Ксенија МИЛЕНКОВИЋ, в. д. помоћника министра за европске интеграције, у име Владе Републике Србије,
- г. Едуард АУЕР, шеф Одељења за Западни Балкан, у име Европске службе за спољне послове.

Чланови Парламентарног одбора за стабилизацију и придруживање разматрали су следеће теме:

- Стање преговора о приступању и односи између Европске уније и Србије;
- Дијалог између Београда и Приштине;
- Заштита основних права и слобода, са посебним акцентом на родну равноправност и насиље у породици;
- Улога и функционисање независних државних органа, организација и тела - од законодавства до праксе;
- Економски развој, укључујући функционисање ССП;
- Изазови западнобалканске миграционе руте;
- Претприступна помоћ Европског парламента националним парламентима.

Парламентарни одбор за стабилизацију и придруживање, у складу са чланом 7. Пословника и чланом 125. Споразума о стабилизацији и придруживању Европске уније и Србије, упућује следећу Декларацију и Препоруке Савету за стабилизацију и придруживање и институцијама Србије и Европске Уније:

1. Поздравља конструктиван и добро припремљен приступ Србије преговорима, што је јасан знак одлучности и политичке воље; подсећа да остварен напредак земље у оквиру поглавља 23 и 24 која се односе на владавину права и процес нормализације односа у оквиру поглавља 35 остају суштински за свеукупан темпо преговарачког процеса, у складу са Преговарачким оквиром; наглашава потребу за информисаним, транспарентним и конструктивним дискусијама о ЕУ, њеним институцијама и импликацијама чланства; позива Европску комисију и Владу Републике Србије да наставе координисане напоре на повећавању препознатљивости пројеката које финансира ЕУ у циљу сталног јачања свести грађана о практичним резултатима европских интеграција; констатује унапређење дијалога и јавних консултација са одговарајућим актерима и цивилним друштвом; поздравља недавно отварање нових преговарачких поглавља и очекује отварање додатних поглавља која су технички припремљена;
2. Поздравља значајне кораке Београда у Дијалогу о нормализацији односа са Приштином; истиче да је потребно уложити више напора ради унапређења дијалога, позива на формирање Заједнице српских општина и имплементацију енергетског споразума; изражава озбиљну забринутост поводом недавних напетости и наглашава потребу за уздржавањем од свих активности које би могле да угрозе напредак који је до сада остварен и уздржавањем од провокативних корака и реторике која није од помоћи и која би могла да омета процес нормализације; позива на наставак пуне имплементације споразума постигнутих у дијалогу уз посредовање ЕУ, у доброј вери и благовремено;
3. Констатује да је Србија остварила добар напредак у решавању слабости појединих политика, посебно у погледу буџетског дефицита који је био испод нивоа утврђеног у складу са критеријумима из Мастрихта; истиче да су се изгледи раста поправили и да је унутрашњи и спољни дисбаланс смањен; наглашава огромну улогу малих и средњих предузећа у привреди Србије и важност постојања програма подршке за њихов развој, нарочито у области информационих технологија и дигиталне привреде, поздравља трајно унапређење услова за пословање који се огледају у индексу Светске банке, где је ова земља напредовала за 50 места у последње три године; похваљује напоре Србије у погледу дуалног и стручног образовања у циљу решавања незапослености омладине и подвлачи значај организовања обуке прилагођеније захтевима тржишта рада и јачања предузетничког духа међу младима;
4. Поздравља отварање Преговарачког поглавља 20 - Предузетништво и индустријска политика, као и напоре српских власти да непрекидно пружају подршку предузетницима кроз бројне мере и активности предузете у оквиру развојних програма надлежних министарстава; похваљује у том смислу „Годину предузетништва“ Србије и њено учешће у програмима као што су Хоризонт 2020, *WB EDIF*, *APEX*, *EaSI* и *COSME*¹;
5. Понавља позив, у складу са захтевима статуса кандидата и Споразума о стабилизацији и придруживању, да Србија постепено усклади спољну и безбедносну политику са политиком ЕУ, укључујући и политику према Русији; похваљује учешће у јединицама у борби против терористичких претњи, мигрантске кризе, организованог криминала и учешће у многим цивилним и војним мисијама Европске уније, као и заједничке активности у оквиру програма Партнерства за мир; снажно охрабрује и подржава Србију у преговорима о приступању Светској трговинској организацији;
6. Поздравља чињеницу да је Србија учинила знатне напоре у подели терета борећи се са мигрантском кризом како би обезбедила држављанима трећих земаља уточиште и хуманитарну помоћ и позива српске власти да наставе да обезбеђују пружање основних услуга свим избеглицама и мигрантима; посебно скреће пажњу на чињеницу да се Србија још увек бори са илегалном миграцијом преко формално затворене Балканске руте и позива на даљи опрез у том погледу;

¹ Хоризонт 2020 – Оквирни програм за истраживање и развој; WB EDIF – Фонд за развој предузећа и иновације Западног Балкана; APEX – Програм кредитирања Европске инвестиционе банке за финансирање малих и средњих предузећа и друге инвестиционе пројекте; EaSI – Програм за запошљавање и социјалне иновације; COSME - Програм за јачање конкурентности малих и средњих предузећа.

похваљује значајну међународну и помоћ Европске уније у том погледу и позива Комисију и Савет да обезбеде континуирану подршку Србији у суочавању са изазовима миграција и да пажљиво прате примену финансијских субвенција за организацију и управљање миграционим токовима; констатује да је Влада Србије усвојила нови предлог Закона о азилу и привременој заштити;

7. Констатује да је постигнут изванредан напредак у области правосуђа, посебно предузимањем корака на хармонизацији прописа и даљег унапређења система одабира кадрова на основу стручности; такође констатује да независни избор судија није загарантован у пракси, и даље су присутни политички коментари у вези са текућим истрагама и предметима, постоје недостаци у примени права на природног судију у свим судовима; похваљује усвајање Кодекса понашања народних посланика о границама дозвољености коментарисања судских одлука и поступака, у складу са Акционим планом за Поглавље 23; позива органе власти да у потпуности примене циљеве и мере наведене у Акционом плану, укључујући регулативу о бесплатној правној помоћи;
8. Позива Србију да интензивира имплементацију Националне стратегије за борбу против корупције и Акционог плана и позива на формирање иницијалне евиденције резултата остварених у истрагама, судским поступцима и пресудама за корупцију на високом нивоу; поздравља спровођење реформе управљања јавним финансијама 2016-2020, са успостављеним механизмима за екстерни надзор, кроз сарадњу између Народне супштине и Државне ревизорске институције, која поред ефикасног коришћења јавних ресурса доприноси и повећању транспарентности јавних финансија;
9. Поздравља активну улогу Србије у међународној и регионалној полицијској и правосудној сарадњи и напредак постигнут у борби против организованог криминала и усвајање прве националне Процене претње од тешког и организованог криминала (*SOCTA*);
10. Наглашава значај улоге националних парламената у процесу приступања ЕУ, као и важност међусобне сарадње радних тела националних парламената и Европског парламента; констатује да учестало коришћење хитних поступака и промена скупштинског дневног реда у последњем тренутку може да наруши ефикасност, квалитет и транспарентност законодавног процеса, и да не омогући увек у довољној мери консултације са заинтересованим странама и широм јавношћу; наглашава да је функција парламентарног надзора веома важна у овом процесу и непрекидна сарадња са организацијама цивилног друштва може додатно да је ојача у односу према извршној власти; поздравља предузете мере за унапређење транспарентности и процеса консултација, укључујући јавна слушања, редовне састанке и консултације са Националним конвентом о Европској унији, као значајан део преговарачког процеса и похваљује сарадњу надлежних скупштинских одбора, и сарадњу Одбора за европске интеграције и Националног конвента о ЕУ;
11. Поново истиче значај независних државних органа, организација и тела у обезбеђивању одговорности и надзора над радом извршне власти; наглашава значај пуне политичке и административне подршке њиховом раду и адекватног поштовања њихових препорука;
12. Наглашава да је успостављен законодавни и институционални оквир за поштовање међународних правних стандарда у области људских права; наглашава потребу за доследном имплементацијом тих оквира широм земље и у том погледу изражава подршку даљој имплементацији Акционог плана за остваривање права националних мањина и све трајне напоре за унапређење положаја лица која припадају осетљивим и мањинским групама, посебно у области образовања, званичне употребе језика, мањинских медија и културе, као и адекватне заступљености на свим нивоима администрације и правосуђа; подржава сталне напоре на плану унапређења положаја лица која припадају осетљивим и мањинским групама, проактивне подршке и промовисања културе инклузије и толеранције; поздравља организацију београдске Параде поноса;
13. Поново истиче значај слободе изражавања и медија и позива на остваривање већег напретка у овом погледу; констатује да је слобода изражавања и медија у многобројним државама чланицама ЕУ доведена у питање и позива све да следе примере најразвијенијих политика међу државама чланицама ЕУ у овом домену; позива на унапређење културе новинарства и јачање система саморегулације, и на доследан рад Регулаторног тела за електронске медије; истиче

значај потпуне транспарентности власништва и финансирања медија; наглашава значај превенције свих могућих претњи, насиља и застрашивања новинара и у том смислу поздравља закључивање Споразума о сарадњи и мерама за подизање нивоа безбедности новинара између Тужилаштва, Министарства унутрашњих послова и медијских удружења; позива на одлучно побољшање стања у погледу слободе изражавања, констатује наводе о постојању аутоцензуре у медијима; позива на потпуну имплементацију медијских закона;

14. Поново истиче да је унапређење и заштита људских права, укључујући права националних мањина и њихово ефикасно остваривање основни предуслов за приступање ЕУ; поздравља усвајање нових образовних стандарда за учење српског језика као нематерњег језика и напредак у преводу школских уџбеника на мањинске језике, и охрабрује српске власти да обезбеде трајност ових процеса; наглашава да актуелна реформа образовног система не сме да смањи ниво остварених права националних мањина; позива Владу да настави са имплементацијом свих међународних споразума који се односе на права мањина; подржава активности на усвајању Закона о родној равноправности;
15. Позива земље Западног Балкана да наставе да унапређују климу поштовања и толеранције и осуђује све облике говора мржње, злочине против човечности и ратне злочине; наглашава да пуна сарадња са Хашким трибуналом, остаје кључна; позива да се ратни злочини третирају без икакве дискриминације, да се решава питање некажњивости и обезбеди одговорност; похваљује координациони механизам између тужилаца за ратне злочине Србије, Хрватске и Босне и Херцеговине и апелује на све власти да наставе са радом на питањима судбине несталих лица, проналажења масовних гробница и гарантовања права жртава и њихових породица; поздравља избор новог главног тужиоца за ратне злочине у Србији и изражава наду да ће избор бити праћен имплементацијом мера чији је циљ унапређење ефикасности у раду овог органа;
16. Похваљује конструктиван приступ Владе Србије у односима са суседним земљама и спремност да разматра и превазиђе отворена билатерална питања путем конструктивног дијалога; констатује активно учешће у великом броју иницијатива регионалне сарадње и значајан допринос економској, политичкој и прекограничној сарадњи, унапређењу добросуседских односа и узајамног поштовања; изражава даљу подршку јачању регионалне сарадње у оквиру Берлинског процеса и свих споразума који ће бити постигнути на нивоу ЗББ; поздравља резултате Самита у Трсту и позива на даљи развој пројекта заједничког економског простора Западног Балкана и наставак сарадње на најзначајнијим инфраструктурним инвестицијама.